

Landstingsstyrelsen

Motion 2002:4 av Inger Persson och Jan Bergvall (v) om utredning av nya former för dialog mellan medborgarna och de folkvalda i landstinget.**Ärendet**

I motionen föreslås att fullmäktige beslutar att tillsätta en utredning med uppdraget att lägga förslag på hur dialogen mellan landstingsfullmäktige och medborgarna skall kunna öka.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Motionen

I motionen påpekas att valdeltagandet har sjunkit och att medborgarnas intresse för politiskt, parlamentariskt arbete har minskat. Medborgarnas intresse för och kunskaper om landstinget som en politiskt, beslutande församling är förhållandevis lågt.

De politiska partierna och deras kontakter med medborgarna spelar en avgörande roll för besluten i en representativ demokrati. Det arbetet kan förstärkas och kompletteras med andra och nya former för dialog mellan medborgarna och landstingsfullmäktige. Motionärerna påpekar att allmänheten inte kan föra en dialog eller framföra aktuella synpunkter till sina politiker under pågående möte.

En utredning föreslås tillsättas med uppdraget att föreslå hur dialogen mellan landstingsfullmäktige och medborgarna ska kunna öka.

Fullmäktiges beredning för översyn av arbetsordningen.

Bakgrund

Frågorna om hur den kommunala demokratin kan fördjupas och utvecklas har ägnats stor uppmärksamhet i olika utredningar och i praktisk försöksverksamhet. Efter olika initiativ i frågan beslöt fullmäktige den 10 februari 2004 att tillsätta en beredning för att se över fullmäktiges arbetsordning med inriktning på hur bl a arbetet i fullmäktige kan göras intressantare. Till beredningen överlämnades tre stycken motioner, bl a den som inlämnats av Inger Persson och Jan Bergvall om nya former för dialog mellan medborgare och de folkvalda i landstinget.

Beredningen har av naturliga skäl avgränsat sitt arbete till att behandla frågor som rör fullmäktiges arbetsformer och hur arbetet i fullmäktige kan göras intressantare. Mycket av det som tas upp i motionen är huvudsakligen frågor som rör partiernas sätt att arbeta och ligger utanför beredningens uppdrag. Varje parti har ett lika stort och självklart ansvar att utveckla sina arbetsformer inte minst för att få fler människor att delta aktivt i det politiska arbetet och utnyttja sina möjligheter att påverka besluten. Arbetet i de politiska partierna har därför en avgörande betydelse för hur väl medborgarna känner till aktuella frågeställningar, hur de olika förslagen till beslut ser ut och när och var beslut kommer att fattas. I kommunallagen från år 1992 underströks denna inriktning ytterligare. Hur detta arbete ska bedrivas är en fråga som respektive parti har suverän beslutanderätt i.

Med detta som utgångspunkt har beredningen diskuterat sådana frågor som rör information och andra aktiviteter för vilka landstinget har lagstadgade krav och skyldigheter eller där landstingets aktiviteter kan understödja medborgarnas möjligheter att påverka beslut och utformning av verksamheter.

Information till medborgarna

Beredningen har fått en föredragning med exempel på olika sätt landstinget centralt idag kommunicerar med medborgarna.

Från landstingsstyrelsens arbete informeras via webbplatsen sll.se där både dagordning och handlingar publiceras samtidigt som ledamöterna får dem. Några timmar efter mötet publiceras korta anteckningar om besluten. Inför fullmäktiges möten publiceras dagordning och handlingar samtidigt som ledamöterna får dem. Annonsering sker i ett urval tidningar. Annonssidan "Nytt från landstinget" publiceras veckan före mötet. Under mötet sker direktsändningar via webb-tv på hemsidan sll.se. Sändningarna arkiveras och är tillgängliga för alla som har dator med internetuppkoppling.

På hemsidan sll.se finns alla förtroendevalda presenterade med namn, uppdrag och kontaktuppgifter.

Då allt detta emellertid är fråga om en envägskommunikation inriktas arbetet under senare tid även på att hitta nya former för att hämta in synpunkter från medborgarna. Olika aktiviteter har prövats och genomförts.

Beredningens synpunkter

Beredningen delar helt motionärernas uppfattning om vikten av kommunikation med medborgarna. Ett grundläggande problem är att många medborgare anser sig ha och anses ha bristfälliga kunskaper om och erfarenheter av landstingspolitik. Som tidigare nämnts vilar därför ett stort ansvar på de politiska partierna att utveckla kontakter och dialog med väljarna för att fånga upp önskemål och behov.

Vad gäller det konkreta förslaget om att allmänheten skall kunna föra en dialog med eller framföra aktuella synpunkter till sina politiker under pågående fullmäktigemöte bedömer dock beredningen att det inte är lämpligt eftersom ledamöterna skall delta i mötets överläggningar.

Det försök med en chat-funktion som varit öppen för allmänheten och i tiden legat ett par dar före mötet kan vara ett värdefullt tillskott. Även om detta inledningsvis har fallit mindre väl ut, i huvudsak beroende på tekniska problem, är avsikten att fortsätta med försöket.

Ett annat exempel på aktiviteter är de medborgardialoger som genomförts inom ramen för de geografiska sjukvårdsberedningarnas arbete. Fokus har då legat just på dialog och kunskapsinhämtning inom områden som varit aktuella och viktiga för hälso- och sjukvården. På landstingets hemsida sll.se finns också ett aktivt debattforum. Enligt vad beredningen erfarit har användandet av e-post till politikerna i landstinget ökat markant under senare tid vilket kan ses som att nya former för dialog utvecklas

Nätverk

Beredningen har under sitt arbete tagit del av den utvecklingsverksamhet som pågår i andra landsting och har bl a genom studiebesök fått intressanta uppslag för sitt arbete. Landstinget deltar vidare med både politiker och tjänstemän i nätverk med övriga landsting som syftar till att utveckla demokratiarbetet. Det finns redovisade arbeten som har studerat utvecklingen av demokratin i Sverige och flera långtgående slutsatser kring värdet av dialog och exempel på hur arbetet bör bedrivas för att öka den.

Det är angeläget att landstinget även fortsättningsvis aktivt deltar i de nationella nätverk som arbetar med demokratiutvecklingsfrågor även efter det att beredningen avslutat sitt arbete.

Sammanfattning

Som beredningen erfarit pågår för närvarande ett aktivt arbete inom landstinget med att söka nya vägar för dialog med medborgarna. Detta arbete kan breddas genom att såväl landstingsstyrelsen som fullmäktiges presidium och berörda tjänstemän ökar uppmärksamheten kring dessa frågor.. Partierna liksom enskilda fullmäktigeledamöter kan också bidra till detta arbete genom att föra fram förslag till förändringar för att utveckla det gemensamma arbete.

Beredningens bedömning är därför att någon särskild utredning med uppdrag enligt motionen inte behöver tillsättas och föreslår att motionen anses besvarad med vad som framförts ovan.

Conny Andersson